

2022

2022 YILI BUĞDAY DURUM DEĞERLENDİRME RAPORU

TARSUS TİCARET BORSASI

Başkanın Sunuşu

Dünya genelinde çok farklı ve sürekli değişkenleri olan tarımsal üretime, gıda tüketimine şahit oluyoruz. Son 2 yılda yaşanan süreçler de bizlere Türkiye'nin tarımın her alanında üretimini arttırması gerektiğini gösterdi.

Kısa sürede tarımsal ürünlerin girdi maliyetleri ile piyasa fiyatlarında yaşanan hızlı artışlar, ithal fiyatların iç piyasa fiyatlarını aştığı, tarımsal üretimin ve buna bağlı gıda enflasyonunun ana gündem haline geldiği bir dönemdeyiz.

Covid sürecinin etkisi, iklim değişikliği, gıda tedarik zincirindeki bozulmalar, kotalar, sınırlama ve yasaklar, ülkelerin tarım ve gıda tedarik şirketlerinin devletleşmesi, yüklü alım ihaleleri, fonların emtia piyasasına ilgisi gibi birbiri ile ilişkili çok sayıda faktörün etkisi ile bir süredir oynaklıkların arttığı, fiyat istikrarının bozulduğu bir piyasa yaşıyorduk.

BUĞDAY HASAD SEZONU BAŞLAMAK ÜZERE

Uluslararası Hububat Konseyi (İGC) tarafından yayınlanan son raporda; yeni sezon için dünya buğday üretiminin, 781 milyon ton düzeyinde gerçekleşmesini beklediği açıklandı.

Dünya, yeni hasat sezonunda, bir önceki yıla göre her ne kadar arz yönlü bir sorun olmadığı öngörülse de fiyat hareketlerinin talep yönlü değişiklik göstereceğini tahmin ediyoruz.

Bu öngörümüzün başlıca nedeni ise; yaşananların etkisi ile dünyanın bugünü ve geleceğinde en kritik 3 alanın enerji, su ve tarım-gıda olduğu, bu 3 lü etrafında ülkelerin alacağı önlemler ve tedbirler fiyatlarda belirleyici olacağı kanısındayız.

Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaşın dünya tarım ürünleri ve enerji fiyatlarını tetiklemesi ile birlikte esas sorulardan biri bu sürecin ne zaman normal seyrine dönebileceğidir. Kanaatimiz; normalleşmenin zaman alacağıdır. Her ne kadar dünya tarımsal üretim öngörülerinde ilk tahminler iyimser bir hava gösteriyorsa da üretimde arz yönünden dengeleri bozacak bu iki ülkeye ait ekiliş aksamaları raporlara yansımaktadır.

Güncel ürün fiyatlarına (aylık ortalamaları) baktığımızda; ülkemiz limanları teslimi olarak ekmeklik buğdayların kalitesine göre 400-420 dolar/ton, civarı işlem gördüğünü söyleyebiliriz.

Her zaman dile getirdiğimiz bir konuda, destekleme primlerinin günün koşullarına uygun iyileştirilmesiydi. Halen prim destekleri beklentilerimizin altında. 5 yıllık prim bedelleri aynı seviyelerde gidiyor.

Bu yıl ise beklentimiz en az ithalat fiyatı seviyeleridir. Tarım da ciddi bir üretim planlaması yapılması gerekiyor. İthalata bağımlı olduğumuz ürünlerin ekim alanlarının artırılarak ithalat – ihracat dengesi gözetilmelidir. Bitkisel üretim yapılmaya müsait, ekilemeyen alanlarımızın hızla ıslah edilip, bitkisel üretim yapabileceğimiz alanlara dönüştürülmelidir. Türkiye genelinde ilk hasadın başlayacağı bölgemizde taban fiyatların açıklanması tüm üreticilerimizi memnun edecektir.

Temennimiz, çiftçimize buğday ektirmek için prim desteğini yüksek tutmak, tarımda üretmeye ve tarımsal ürünleri aralıksız desteklemeye devam edilmesidir.

2022 yılı üretim sezonu ve hasatların başlamasına az bir süre kala Buğday ile ilgili hazırladığımız bu raporda Dünya ve Türkiye de yaşanması muhtemel beklentilere yer vermeye çalıştık.

Bol ve bereketli bir sezon geçirmek dileğiyle.

Murat KAYA

Yönetim Kurulu Başkanı

GİRİŞ

Uluslararası Hububat Konseyinin son raporunda dünya toplam tahıl üretim projeksiyonu öngörüsünde;

Toplam tahıl üretiminin 2021/22'de yıllık %3 artışla 2.287 milyon tonluk rekor bir seviyeye ulaşacağı tahmin edilirken, 2022/2023'de 12 milyon tonluk bir düşüş olacağı öngörüsünde,

1. Dünya Tahminleri

	19/20	20/21	21/22	22/23
		est.	f'cast	proj.
million tons			17.03	21.04
TOTAL GRAINS ^{a)}				
Production	2190	2221	2284	2287
Trade	397	427	415	416
Consumption	2197	2236	2278	2281
Carryover stocks	616	601	607	608
year/year change	-8	-15		7
Major exporters ^{b)}	154	133	145	146

Dünya tahıl ticaretinin ise geçen yıla hemen hemen aynı miktarda toplam 416 milyon ton gerçekleşmesi bekleniyor.

Esas olarak emtia fiyatlarındaki artışlarla desteklenen küresel üretimin, görünüm dönemi boyunca rekor seviyelere tırmanacağı da IGC'nin son raporunda tahmin ediliyor.

Dünya tüketiminin hem gıda hem de yem için kazanımlar dahil, ancak endüstriyel kullanımlar için çok az değişiklikle yaklaşık %2 oranında artması bekleniyor.

Dünya stoklarında ÇİN ithalacı kimliği ile stoklarında rekor kıracağı ve Hindistanın aynı seviyelerde stok kullanacağı tahmin edilmektedir.

Uzak Doğu Asya ve Afrika'daki yüksek ithalatın öncülüğünde daha fazla ticaret büyümesi öngörülmektedir. Rusya en büyük ihracatçı olmaya devam ediyor.

BUĞDAY DÜNYA DURUMU 2025/26 YILLIK GÖRÜNÜM

	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26
Alan (milyon ha)	224	221	221	221	221	221
Üretim (m t)	765	782	792	802	812	822
Tüketim (m t)	752	769	786	797	807	817
Gıda	531	538	547	556	564	572
Besleme	138	146	152	154	155	156
Endüstri	23	23	23	23	23	23
Ticaret (, m t)	186	184	186	188	191	194
Stok (m t)	292	305	311	316	321	326

IGC 5 yıllık projeksiyon raporunda değişiklik yapmayıp, Dünya buğday ticaretinde ise geçen yıldan az fazla olarak 186 milyon ton civarında olacağını öngörmektedir.

13. Buğday: Ticaret (ithalat)

m t	18/19	19/20 (est.)	20/21 (fcast)	25/26 (proj.)
EUROPE	8.1	7.0	11.6	8.7
CIS	7.5	7.7	7.6	7.7
N & C AMERICA	11.9	11.8	12.2	12.4
S AMERICA	14.9	15.3	15.2	16.4
Brazil	7.2	7.3	6.7	7.0
N E ASIA	25.2	30.7	26.3	26.7
Turkey	6.8	12.6	8.5	6.9
Saudi Arabia	3.1	3.6	3.1	3.7
SOUTH ASIA	9.0	11.4	13.3	12.5
Bangladesh	5.0	7.2	6.9	7.2
PACIFIC ASIA	41.3	45.2	46.3	49.5
China	3.2	6.6	7.8	5.0
Indonesia	10.9	10.6	10.8	12.5
Philippines	7.6	7.1	7.0	8.2
NORTH AFRICA	27.7	27.8	29.2	30.4
Egypt	12.4	12.7	12.8	14.7
SS AFRICA	21.3	26.2	24.1	28.7
Nigeria	4.7	5.3	5.2	5.9
World total	168.3	184.3	186.0	193.7

Konsey 5 yıllık öngörüsünde tüketimde yaşanacak artışı özetle;

Önümüzdeki beş yılda tüketim artışına neden olacak durumun Gıda kullanımındaki büyüme olduğu öngörüyor.

ULUSLARARASI HUBUBAT KONSEYİ, IGC; RAPORU(NİSAN 2022)

ÜRETİM

2020/21 sezonu sonunda 775 milyon ton miktarda gerçekleştiğini tahmin ettiği dünya buğday üretiminin, Temmuz 2021/Haziran 2022 döneminde, 17 Mart 2022 tarihli öngörüsünden değişmeden ancak 2020/21 sezonundan 6 milyon ton yüksek, **781 milyon ton** düzeyinde gerçekleşmesini beklediğini açıklamıştır.

TÜKETİM

IGC; 2020/21 sezonu sonunda 771 milyon ton miktarda gerçekleştiğini tahmin ettiği dünya buğday tüketiminin, 2021/22 döneminde, Mart ayı öngörüsünden değişmeden ancak 2020/21 sezonundan 7 milyon ton yüksek, **778 milyon ton** düzeyinde olmasını beklemektedir.

TİCARET

Konsey; 2020/21 sezonu sonunda 190 milyon ton miktarda gerçekleştiğini tahmin ettiği dünya buğday ticaretinin, 2021/22 döneminde, Mart ayı öngörüsünden 1 milyon ton düşük ancak 2020/21 sezonundan da 3 milyon ton yüksek, **193 milyon ton** düzeyinde gerçekleşeceğini öngörmektedir.

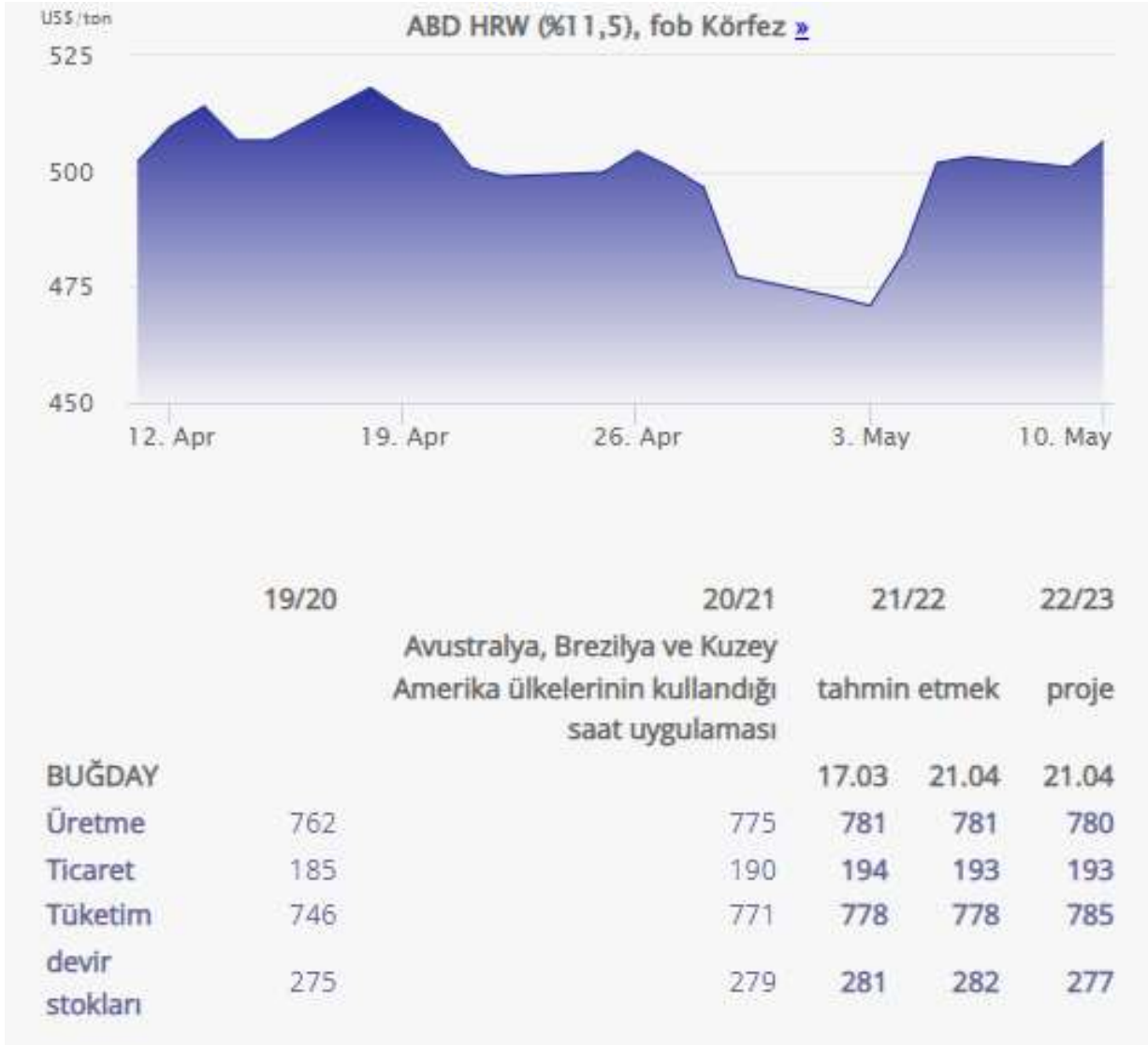
STOK

IGC; 2020/21 sezonu sonunda 279 milyon ton miktarda gerçekleştiğini tahmin ettiği dünya dönem sonu buğday stoklarının, 2021/22 döneminde, Mart ayı öngörüsünden 1 milyon ton ve 2020/21 sezonundan da 3 milyon ton yüksek, **282 milyon ton** düzeyinde gerçekleşmesini beklemektedir.

Dünya Buğday Durumu, milyon ton

	19/20	20/21 Tahmin	21/22 Öngörü		22/23 Projeksiyon 21 Nisan
			17 Mart	21 Nisan	
Üretim	762	775	781	781	780
Tüketim	746	771	778	778	785
Ticaret	185	190	194	193	193
Stoklar	275	279	281	282	277

Kaynak: "International Grain Council". Londra, İngiltere

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GIDA VE TARIM ÖRGÜTÜ

2022 mahsulleri için üretim görünümünü FAO “6 Mayıs 2022” tarihli raporunda “IGC”nin raporuna göre az farklılık gösteriyor.

2022’de dünya buğday üretimine ilişkin tahminde bulunan FAO raporunda, önceki aydan bu yana Amerika Birleşik Devletleri’n de devam eden kuraklık koşullarının kışlık buğday mahsulünün verim beklentilerini düşürdüğü ve genel üretim beklentilerini azalttığı yayınlandı.

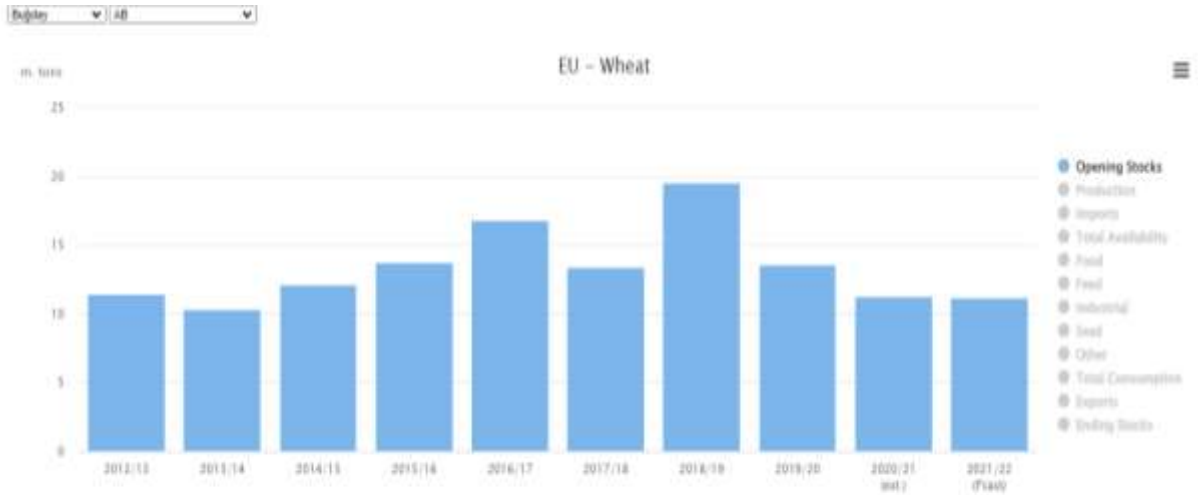

Dünya genelinde ise IGC'nin 781 milyon ton üretimini 782 milyon ton olarak açıklayan FAO, küresel buğday üretiminin bu sezonda artacağını da öngördü.

Kanada mahsulleri için, 2021'de kuraklığın azaltıldığı hasadın ardından önemli bir üretim toparlanması öngörüldüğüne değinilen raporda, aynı zamanda Ukrayna'da buğday üretimine ilişkin tahminlerini değiştirmede. Ancak savaş nedeniyle hasat alanlarında en az yüzde 20 oranında azalacağı ve üretime yansıtacağı öngörülmekte.

Elverişli hava koşulları, 2022'de öngörülen üretim artışının altında yatan rekoltelerde bir artışa işaret etmeye devam ettiğinden, Rusya Federasyonu'ndaki görünüm genel olarak olumlu.

Önceki beklentilere kıyasla buğday ekimlerinde yıldan yıla küçük bir artışa işaret eden son resmi verilerde Avrupa Birliği'nde, buğday üretimi için tahminini IGC de 138,1 milyon olan üretim beklentisini bu ay 139,5 milyon tona yükseltti.

Temyizasyon

Asya'da, 2022'de Hindistan ve Pakistan için küçük üretim artışları tahmin edilirken, Yakın Doğu ülkelerinde buğday üretimi, genel olarak olumlu hava koşullarıyla desteklenen ortalama seviyelerde tahmin ediliyor. Ancak, Kuzey Afrika'da, özellikle Fas'ta akut olan kuraklık koşullarının etkilerinin, önemli ölçüde üretim düşüşlerine yol açacağı öngörülmektedir.

Neredeyse tüm mahsuller hasat edildiğinde, FAO, Küresel buğday üretiminin, neredeyse geçen yılda üretilen mahsulle eşit olarak 777 milyon ton (IGC Tahmini ise 781 milyon ton) olarak sabitledi.

Arz ve Talep

<https://www.igc.int/en/markets/marketinfo-sd.aspx> , <https://www.fao.org/worldfoodsituation/csdb/en/>

(Bu veriler; FAO'nun Küresel tahıl stokları yükseliyor, ancak ticaretin 2020/21 rekorundan düşmesi bekleniyor başlığında Çıkış tarihi : 06/05/2022 tarihinde yayınlandı)

AMERİKAN TARIM BAKANLIĞI

TARIM SERVİSİ'NİN RAPORU

Türkiye'nin 2022 buğday alanını 6,75 milyon hektar ve üretimini ise 17 milyon ton olarak gerçekleştireceğini öngördü;

USDA Türkiye raporunda, buğday üretiminin, yıldan yıla 1,0 Milyon artarak 17 milyon ton seviyesine yükseleceğini, yaklaşık 2,0 milyon ton durum buğdayı olacağı tahmin etti.

Geçen yıla göre buğday ekiminde 300 bin hektar alanda buğday ekiminden vazgeçildiği belirtilen raporda 6.75 milyon hektarda ekim yapılacağı , azalan alanlara son yıllarda, hükümetin piyasa müdahalelerinde düşük fiyat uygulaması ve dolayısıyla daha az karlı hale getirmesi, yerel piyasada büyük bir indirimle satılan ithal buğday nedeniyle çiftçiler buğday yetiştirme yerine çiftçiler buğday ekmek yerine alternatif sıra ekinlerine geçtiler (arpa ve ayçiçeği).

Raporda ayrıca, zayıflayan Türk Lirası (TL), artan uluslararası emtia fiyatları, tedarik zinciri sorunları ve daha yakın zamanda Ukrayna'daki savaş nedeniyle üretim maliyetlerinin arttığına, maliyetten tasarruf etmek için gübre kullanımını azaltıldığına ve bunun da verimleri ve genel üretim miktarlarını etkileyebileceği endişesi belirtildi.

Buğday tüketiminin bir önceki yıla göre 200 bin ton artarak 21 milyon ton olacağı tahmin edilen raporda sebep olarak artışın 90'ı gıda olarak kullanılan ekmek ve makarna, geri kalanı ise hayvansal olarak tüketilmesinden olacağı belirtilmiş.

Buğday ithalatının, ekmek ve diğer buğday bazlı ürünlere yönelik artan talebe yanıt olarak, yıldan yıla 1,0 milyon ton artıran USDA, ithalatın 11,0 milyon tona çıkacağı tahmin ediyor.

Piyasa kaynaklarına göre Türkiye, Rusya'dan buğday ithal etmeye devam ediyor. Aynı zamanda, hem Rusya hem de Ukrayna'daki tedarik zinciri belirsizlikleri ile Türkiye, yedek olarak alternatif tedarikçiler arıyor gibi görünüyor.

Örneğin, bahsedildiği gibi Türkiye bu yıl Romanya ve Moldova'dan ithalatını artırdı. Ve bu yılın Mart ayında Türkiye, daha az yaygın bir buğday tedarikçisi olan Arjantin'den 230 bin ton buğday ithal etti.

Aynı zamanda, Türkiye'nin Kanada ve Meksika gibi ülkelerden durum buğdayı ithalatı, artan uluslararası durum buğdayı fiyatları nedeniyle geçtiğimiz yıl düşüş gösterdi. Bu yüksek fiyatlara yanıt olarak, hükümet geçen sonbaharda (2021) yeni bir kural uygulamaya koydu ve bu kural artık öğütme buğdayının ihracat için makarna yapımında kullanılmasına izin verdi.

Production, Supply and Distribution

Wheat Market Year Begins Turkey	2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	Jun 2020		Jun 2021		Jun 2022	
	USDA Official	New Post	USDA Official	New Post	USDA Official	New Post
Area Harvested (1000 HA)	7100	7100	7050	7050	0	6750
Beginning Stocks (1000 MT)	4468	4468	3730	3781	0	2431
Production (1000 MT)	18250	18250	16250	16000	0	17000
MY Imports (1000 MT)	8081	8132	10000	10000	0	11000
TY Imports (1000 MT)	8051	8132	10000	10000	0	11000
Total Supply (1000 MT)	30799	30850	29980	29781	0	30431
MY Exports (1000 MT)	6469	6469	6250	6550	0	6650
TY Exports (1000 MT)	6571	6571	6250	6550	0	6650
Feed and Residual (1000 MT)	2000	2000	2250	2000	0	2000
FSI Consumption (1000 MT)	18600	18600	19000	18800	0	19000
Total Consumption (1000 MT)	20600	20600	21250	20800	0	21000
Ending Stocks (1000 MT)	3730	3781	2480	2431	0	2781
Total Distribution (1000 MT)	30799	30850	29980	29781	0	30431
Yield (MT/HA)	2.5704	2.5704	2.305	2.2695	0	2.5185

(1000 HA) ,(1000 MT) ,(MT/HA)
MY = Marketing Year, begins with the month listed at the top of each column
TY = Trade Year, which for Wheat begins in July for all countries. TY 2022/2023 = July 2022 - June 2023

ULUSAL HUBUBAT KONSEYİ RAPORU

2021-2022 ÜRETİM YILI (1 EKİM 2021-31 MART 2022) BUĞDAY DEĞERLENDİRME RAPORU (ÖZET)

Ülke ortalaması yağış uzun yıllar ortalaması civarında ve geçen yılın %25 üzerinde gerçekleştirmiştir.

Kış mevsimi Güneydoğu Anadolu Bölgesi hariç (azalma) tüm bölgeler geçen yıldan daha fazla yağış almıştır.

Mart yağışları Ülke ortalaması uzun yıllar ortalaması üzerinde gerçekleşirken, sadece Marmara ve Ege Bölgelerinde altında olmuştur.

İç Anadolu Bölgesinde şu ana kadarki veriler dikkate alındığında %3 civarında bir üretim artışı beklenilmektedir.

Karadeniz Bölgesinde mevsimin kalan kısmındaki yağışlara bağlı olmakla birlikte %8 civarında üretim artışı tahmin edilmektedir.

Ege ve Marmara Bölgelerinde nisan yağışları kritik önemini korumakla birlikte, uzun yıllar düzeyinde bir buğday rekoltesi beklenilmektedir.

Akdeniz Bölgesinde şu ana kadarki verilerle %11 civarında üretim artışı değerlendirilmektedir.

Doğu Anadolu Bölgesinde Nisan-Mayıs ve Haziran yağışları buğday rekoltesi açısından önemini muhafaza etmekle birlikte, %4 civarında bir rekolte artışı söz konusu edilmektedir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde şu ana kadarki veriler dikkate alındığında %6 civarında rekolte düşüşü öngörülmektedir.

Geçen üretim yılına göre Güneydoğu ve Marmara Bölgelerinde yağışların aynı düzeyde, diğer bölgelerde değişen oranlarda daha yüksek olması, buğday üretim beklentisinin geçen yıla göre daha yüksek olması beklentisi en önemli dayanağıdır.

Uzun yıllar ortalamalarına göre ise, yağış düşüşü olan tek bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi olmuş, diğer bölgelerde alınan yağışlar aynı düzeyde (Marmara, Ege, İç Anadolu, Doğu Anadolu Bölgeleri), veya yüksek (Akdeniz ve Karadeniz Bölgeleri) olmuştur.

Bu durumda Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında tarımsal bir kuraklıktan söz edilemeyeceği, bu bölgede de yüksek mart ayı yağışının üretim açısından umutları yeşerttiği sonucuna ulaşılmaktadır.

İç Anadolu Bölgesinde Nisan-Mayıs yağışlarının, Doğu Anadolu Bölgesinde Nisan-Mayıs-Haziran yağışlarının, diğer bölgelerde ise Nisan yağışlarının etkisi beklenmektedir.

Bu değerlendirmeler ışığında, 7.1 milyon hektar olarak açıklanan buğday ekim alanı ve uzun yıllar ortalaması 20 milyon ton buğday üretimi dikkate alındığında, uzun yıllar ortalamasına göre %2,6 artış, geçen yıla göre %20,6 artış ile 20,5 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.

TABLolar;

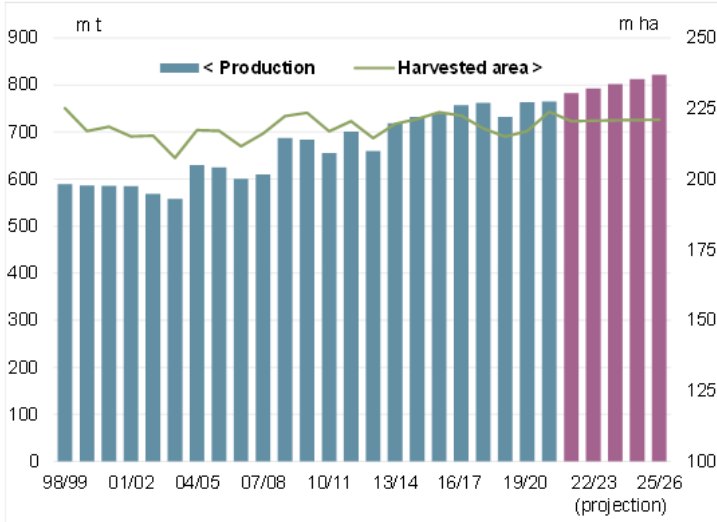
4. Buğday: Seçilmiş ülkelerde üretiliyor

m t	18/19	19/20 (est.)	20/21 (f'cast)	21/22 (proj.)	25/26 (proj.)
Major exporters					
EU ^{a)}	137.7	155.0	123.0	138.6	140.8
Russia	71.7	73.6	83.5	78.8	86.4
USA	51.3	52.6	49.7	49.9	52.6
Canada	32.2	32.3	34.1	34.1	36.6
Ukraine	25.1	29.2	25.5	28.3	30.7
Australia	17.6	15.2	29.3	23.5	24.8
Argentina	19.5	19.8	17.0	20.2	21.6
Kazakhstan	13.9	11.5	12.4	12.7	12.7
Selected others					
China	131.4	133.6	135.0	136.0	143.2
India	99.7	103.6	107.6	104.1	111.4
North Africa	21.0	18.3	16.5	18.4	18.8
World total	732.0	763.4	765.0	782.2	821.7

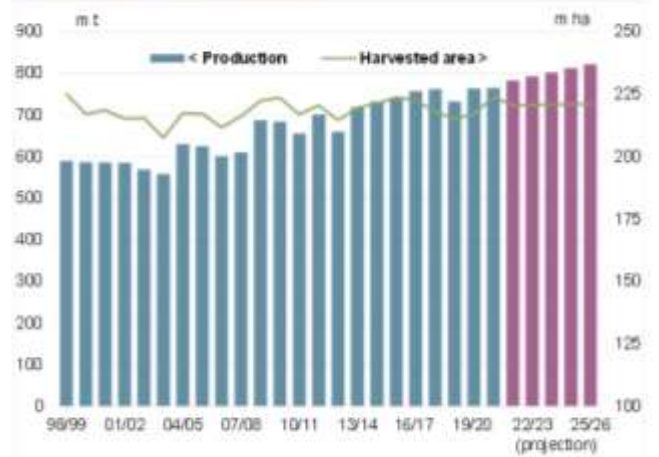
^{a)} EU-28 to 19/20, EU-27 from 20/21.

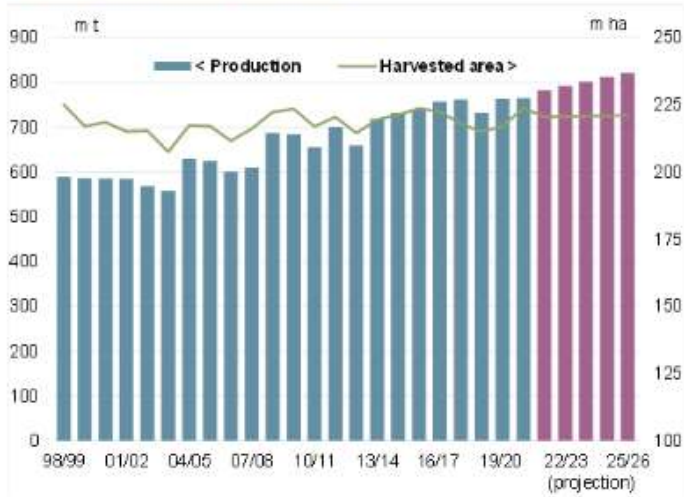
5. Buğday: Dünya üretim ve hasat alanı

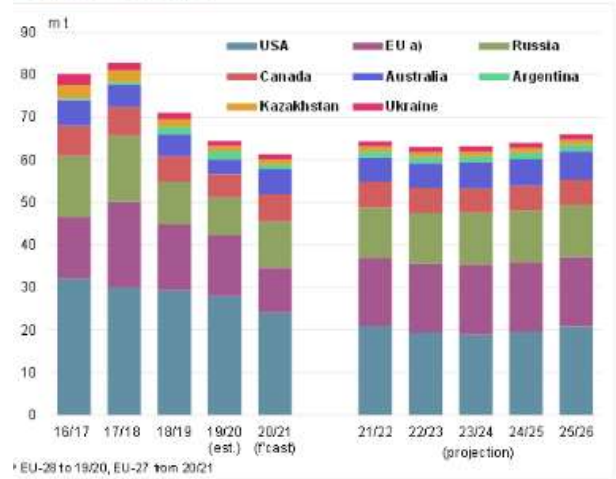
5. Buğday: Dünya üretim ve hasat alanı

5. Buğday: Dünya üretim ve hasat alanı

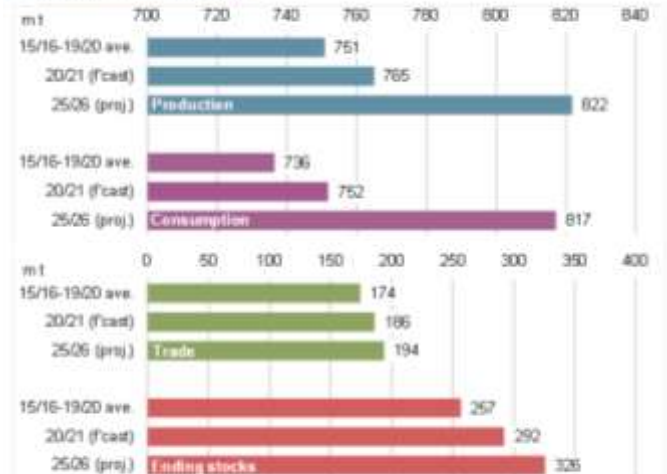

2. Buğday: Üretici stokları

EU-28 to 1920, EU-27 from 2021

3. Buğday: Arz ve talep özeti

KAYNAKLAR;

- <https://www.tarim.gov.tr/>
- <http://www.uhk.org.tr/>
- <http://www.cmegroup.com/>
- <https://gain.fas.usda.gov/>
- <https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/production.pdf>
- <http://www.igc.int/downloads/gmrsummary/gmrsumme.pdf>
- <http://www.fao.org/>
- <https://www.igc.int/en/markets/marketinfo-forecasts.aspx>
- <https://www.igc.int/en/markets/marketinfo-sd.aspx>
- <https://gain.fas.usda.gov/Lists/Advanced%20Search/AllItems.aspx>
- <https://www.igc.int/en/markets/marketinfo-sd.aspx>
- <http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/wheat-reports.html>
- <https://www.cmegroup.com/trading/agricultural/>

